

TOBAKSFRIA VECKAN

TOBAKSFRIA VECKAN

BAKGRUND

Folkhälsoarbetet i Trelleborgs kommun påbörjades under våren år 2002 under ledning av folkhälsosamordnaren Susanne Larsson. Under våren startades en folkhälsomotorutbildning, som har resulterat i att en grupp som arbetar med tobaksprevention har bildats. Denna tobakspreventionsgrupp arbetar med att bruket av tobak skall minska i kommunen. Trelleborgs kommun är den kommun i Skåne där det röks mest tobak.

Vecka 47 varje år infaller den nationella tobaksfria veckan. Nationellt organiseras denna vecka av Yrkesföreningar mot Tobak, som är en arbetsgrupp bestående av Hjärt- och Lungfonden, Cancerfond, Astma- Allergiförbundet, VISIR, Läkare mot tobak, Sjuksköterskor mot tobak, Psykologer mot tobak, Lärare mot tobak, Tandvård mot tobak, Farmaci mot tobak och Frisk Sport. Ett antal deltagare i tobakspreventionsgruppen i Trelleborgs kommun bestämde sig för att arbeta med tobaksfria veckan i Trelleborgs kommun genom att ha en skärmutställning, broschyrtidning och muntlig information på det centrala köpcentrat Valentorget i Trelleborg.

SYFTE

Syftet med tobaksfria veckan var att informera medborgarna i Trelleborgs kommun om tobakens skadeverkningar samt att få så många trelleborgare som möjligt att sluta röka och snusa. Rökningen i samhället ökar och nyrekryteringen sker i allt yngre åldrar. Samtidigt visar fler och fler forskningsresultat hur bruket av tobak försämrar hälsan hos människor. Det finns även beräkningar på hur många människor som årligen dör i Sverige på grund av passiv rökning. I Trelleborg finns ännu inga restauranger som marknadsför sig med "Guldgaffeln"-utmärkelsen (helt rökfria restauranger. Utställningen på Valen i Trelleborg tog upp även information om Guldgaffelkonceptet. Tobakspreventionsgruppen i Trelleborg kommun kommer att arbeta för att en del serveringar i Trelleborgs kommun kommer att bli rökfria med Guldgaffel-utmärkelsen. För närvarande finns ingen professionell hjälp att få från vårdcentraler eller lasarett om man vill ha hjälp med att sluta röka. Det är tobakspreventionsgruppens mål att rökavvänjningsgrupper skall bildas inom sjukvården.

GENOMFÖRANDE

Britt-Marie Holmgren, Astma- och allergiföreningen, Maria Olsson, Agenda 21-samordnare och Lilian Flygare Ivarsson, Miljöförvaltningen bestämde sig för att tillsammans uppmärksamma vecka 47.

Skärmutställning och bord med informationsbroschyrer sattes upp på Valentorget under måndagen den 18 och tisdagen den 19 november år 2002 mellan klockan 10 och 15. VISIR, apoteket Svea och Astma- och allergiföreningen bidrog med broschyrmaterial. För att dra uppmärksamhet till utställningen hade gruppen fått låna den från TV kände cigarettgubbekostymen. Lilian Flygare Ivarsson klädde sig i dräkten och lät Britt-Marie Holmgren och Maria Olsson slå med kudde på dräkten varvid alla hostade av den hälsoskadliga låtsade röken från cigarettgubben. Britt-Marie Holmgren, Maria Olsson och Lilian Flygare Ivarsson informerade allmänheten dessa dagar och kom i kontakt med minst 85 personer, varav de flesta allvarligt försöker sluta röka eller har slutat röka.

MEDIA

En pressinformation gick ut till samtliga tidningar under torsdagen veckan före. Dessutom lades pressinformationen ut på kommunens hemsida.

Den 19 november fanns en artikel i Trelleborgs Allehanda. Tyvärr var artikeln något missvisande, då man undrade varför inte kommunen engagerade sig hela veckan, med framsidesrubriken ”Tobaksfri vecka som gick upp i rök” och artikelrubriken ”Redan idag slutar tobaksfri vecka”. Gruppens information på Valentorget har inte planerats att vara annat än just två dagar.

Skånska Dagbladets artikel den 20 november med rubriken ”Tobaksfritt lockade många” var betydligt mer positivt utformad.

Under tvådagarskampanjen fanns även en liten information på kommunens intranät Slettnet under rubriken nyheter.

RESULTAT

Under dessa två dagar fick vi mer gehör för vårt engagemang än vad vi hade vågat hoppas på från början. Många trelleborgare berättade rökhistorier från sina liv. Många har slutat och berättade för oss hur de hade lyckats med det. Många trelleborgare har tvingats slutat röka eftersom hälsan sviktat och många har även fått bestående hälsoproblem av bruket av tobak. Många har försökt sluta många gånger men misslyckats och skulle vilja ha professionell hjälp för att lyckas. Många har tänkt sluta men inte bestämt sig för när och hur. Många har närstående som föräldrar, barn och sambos som använder tobak, och som man vill hjälpa att sluta.

Vi förde längre dialoger om tobak och rökning med 33 trelleborgare under måndagen och 28 trelleborgare under tisdagen. Under måndagen besöktes vid även av en 8:e klass från Liljeborgsskolan med ungefär 25 elever med sina lärare. Vi har med andra ord nått ut till minst 86 trelleborgare under två dagar med 5 timmar vardera av tre personer på Valentorget. I genomsnitt har vi nått nästan 3 trelleborgare i timmen per person.

Snabba citat från trelleborgare under tisdagen

”Tummen upp för rökfritt. Pappa och jag slutade i går.”

”Jag är småbarnsmamma och jag vill sluta röka nu.”

”Skulle precis handla cigaretter men nu går jag i stället till Apoteket och kollar.”

MILJÖFÖRVALTNINGEN den 9 december år 2002

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör